

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI

Trójprzymierze przeciw Moskwie Niemcy — Japonia — Włochy

Rzym. — W sobotę o godz. 11-ej dokonano w Pałacu Chigi podpisania protokołu, na mocy którego przystąpiły Włochy do japońsko-niemieckiego układu z 25-go listopada 1936 r. w sprawie walki z komunizmem. Protokół podpisany został: w imieniu Włoch przez ministra spraw zagranicznych hr. Ciano, w imieniu Niemiec przez nadzwyczajnego i pełnomocnego ambasadora von Ribbentropa, w imieniu Japonii przez ambasadora japońskiego Hotte.

Równocześnie nastąpiło opublikowanie tego protokołu, który brzmi:

Rząd Rzeszy, rząd włoski i rząd japoński biorąc pod uwagę, że Międzynarodówka Komunistyczna stale w dalszym ciągu zagraża cywilizacji świata na Za-

chodzie i Wschodzie, oraz zakłóca pokój i porządek;

w przekonaniu, że tylko przy ścisłej współpracy wszystkich państw zainteresowanych w utrzymaniu pokoju i porządku niebezpieczeństwo to może być zmniejszone i usunięte;

biorąc pod uwagę, że Włochy, od początku istnienia rządu faszystowskiego niebezpieczeństwo to z całą stanowczością zwalczały i Międzynarodówkę Komunistyczną na swym terytorium zupełnie zniszczyły, postanowili stanąć przy boku Niemcy i Japonii, które ze swej strony ożywione są tą samą wolą obronną, aby zgodnie z art. 2 układu antykomunistycznego, zawartego w Berlinie w dn. 25-go listopada 1936 r. podjąć walkę ze wspólnym wrogiem.

wciągnięto dzieci w wieku od jednego miesiąca. W okr. Alma Atmskim (b. Wiernia) ze spisów wykreślono wszystkich wyborców, mających ponad 51 lat. W okręgu Riazzańskim włączono do spisów nieboszczyków i b. mieszkańców okręgu, którzy obecnie mieszkają gdzie indziej.

W wielu miastach robotników wpisywano na listy dwa razy; raz w fabryce, drugi raz w miejscu zamieszkania. Natomiast mieszkańcy niektórych ulic, dzielnic, przedmieść wcale w spisach nie figurują.

Szykany gdańskie

wobec księży Polaków.

Gdańsk. — Do mieszkania ks. proboszcza Gdańskich w Wodzisławiu na Nizie prowadziła szczegółową rewizję. Specialnie interesowała policję korespondencja ks. proboszcza z instytucjami polskimi oraz pisma nadchodzące z kraju.

Przy tej sposobności policjanci gdańscy zabrali ks. proboszczowi wszystkie czasopisma nadeszłe z Polski. Rewizja powyższa jest jednym z ogniw szyskan z jakimi spotykają się księża Polacy na terenie Gdańska.

Zdaje się nie ulegać wątpliwości, że ta spietrzona w ostatnich dniach bezpodstawną falą represji hitlerowskich władz gdańskich pozostaje w związku z zatarciem o polskie parafie w Wołnym Mieście. Stacją w tym sposobie hitlerowskiej polityki pozory dla wyparcia się ich potem w toku rokowań.

OWAKOWA DLA KIEPURY W WIEDNIU

Wiedeń. — Wczoraj w operze wiedeńskiej przy zupełnie wyprzedanej już od paru dni i wypełnionej doborową publicznością sali wystąpił Jan Kiepura w operze „Cyganeria”. Role Miłmi śpiewała słynna śpiewaczka Jarniła Nowotna.

Kiepura zmuszony był do wielokrotnych bisów, po skończonym przedstawieniu służba musiała opróżnić widownię z publiczności, a Kiepura pod eskortą policji z trudem przecisnął się do swego samochodu po przez tłumy zalegające plac przed operą i owacyjnie witające polskiego śpiewaka.

„Mój synu, rób interesy z tymi, którzy się rękoma nie boją, ale ludzie inteligentni, a z takimi nigdy nie strasz.”
B. Fraankl.

Przeestroga rzymska

PO PODPISANIU PAKTU ANTYKOMUNISTYCZNEGO.

Rzym. — Przy podpisaniu protokołu włosko-niemiecko-japońskiego obecni byli attachés wojskowi Niemiec i Japonii.

Virginio Gayda, komentując powyższy fakt na łamach „Giornale d'Italia” pisze:

„Pokoju broni się za pomocą armat. Jeśli niektóre morza, jak np. morze Śródziemne drogą wojny hiszpańskiej stało się wskazówką dla propagandy i przemysłu broń, uprawianego przez czerwonych rewolucjonistów, należy przywrócić światu, że państwa, które podpisały dziełszy protokół, reprezentują blisko 200 milionów ludzi oraz dysponują prawie dwoma milionami tonn floty wojennej, która stale i szybko się powiększa.

Już obecnie Japonia, będąca trzecim mocarstwem morskim świata, posiada 919.000 tonn, zaś w r. 1941 osiągnie cyfrę przeszło miliona tonn.

Obecność przedstawicieli sił zbrojnych przy podpisywaniu dzisiejszego protokołu jest aktem politycznym o konkretnym znaczeniu i stanowi należyte ostrzeżenie dla wszelkich wysiłków destrukcyjnych.

antykomunistyczny, złożyli przed mikrofonem radiowym trzy deklaracje.

Hr. Ciano podniósł doniosłość stania w jednym szeregu trzech wielkich mocarstw przeciw bolszewizmowi i podstępem bolszewizmowi, poczem wyraził przekonanie, że front ten poparty będzie przez zdrowe siły wszystkich krajów. — Protokół — mówił min. Ciano — nie ma żadnych celów ukrytych i nie jest skierowany przeciwko nikomu, ale przeciwnie, otwarty jest dla wszystkich państw, które chciałyby doń przystąpić. Dlatego też protokół dzisiejszy jest narzędziem, oddanym na usługi pokoju.

Ambasador von Ribbentrop oświadczył, że układ posiada znaczenie historyczne, ponieważ dzięki niemu zostanie definitywnie osadzone na miejscu niebezpieczeństwo, grożące światu ze strony trójceji międzynarodowej.

Ambasador Japonii Hotta podniósł doniosłość zobowiązań, powziętych przez tak wielkie mocarstwa, jak Włochy, Niemcy i Japonia przeciwko groźbom komunistycznym, oraz przypomniał, jak wielki jest udział tych państw w rozwoju cywilizacji świata. W zakończeniu ambasador Hotta dał wyraz przekonaniu, że protokół wyda obficie owoce.

Deklaracja przed mikrofonem

Rzym. — Przedstawiciele Włoch, Niemcy i Japonii, którzy podpisali protokół

Nieboszczycy i 2-miesięczne dzieci

będą głosowały w Rosji. — Na Kremlu płoną czerwone gwiazdy.

Moskwa. — W związku z uroczystościami 20-iej rocznicy rewolucji bolszewickiej przedsięwzięte zostały niesłychane środki ostrożności.

Przygotowano wielką iluminację, na którą przeznaczono 15 milionów żarówek. Na wieżach Kremla po raz pierwszy w nocy z dn. 6 na 7 b.m. zapłonęły wielkie czerwone gwiazdy skonstruowane z czerwień kamieni.

„Wobec tej „gałwki” uwaga odwróciła się od sprawy wyborów. A tymczasem wybucha skandal za skandalem. Wobec śledcze ustalają, że komisje okręgowe „zaśmiecone” są przez wrogie elementy. Są w nich licznie reprezentowani: trockiści, bucharynowcy, rykowcy, antyrosyjscy nacjonalisci, uczestnicy białych armii, dzieci szlachty, kupców, kulaków, krewni białych emigrantów itd.

Ponadto w komisjach zasiadają osoby by skazane przez sądy za: kradzieże, gwałty, morderstwa, pijaństwo i przezstępstwa przeciw moralności.

Z prowincji nadchodzą zaś wiadomości, że spisy wyborców ułożone zostały tak niedbale, iż nie można z nich korzystać

W okręgu Saratowskim na listy

Gimnazjom polskim na Litwie

odebrano prawa publiczności.

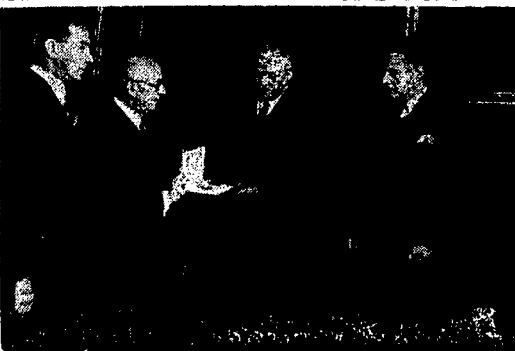
Tylża. — Litewskie ministerstwo oświaty cofnęło wszystkim gimnazjom polskim uprawnienia, na podstawie których świadectwa tych szkół były równoznaczne ze świadectwami szkół pastwowych.

W ten sposób zlikwidowano właściwie znaczenie polskich gimnazjów dla

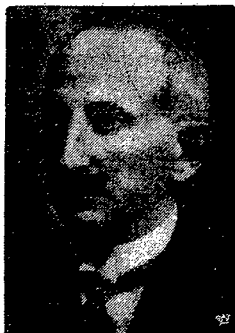
tamtejszej młodzieży polskiej.

Ponadto ministerstwo nakazało wydalecie z tych gimnazjów uczniów, których rodzice mają w paszportach wewnętrznych zapisaną narodowość litewską.

Wszelkie starania polskich organizacji oświatowych, zmierzające do

Order „Orla Białego” dla prezydenta Lotwy Ułmanisa. Zdjęcie uszło przedstawił moment wręczenia przez posła R. P. w Rydze min. Charwata prezydentowi Lotwy dr. Karolowi Ułmanisowi wyróżnionego orderu „Orla Białego” nadanego prezydentowi Ułmanisowi przez Pana Prezydenta R.P. z okazji 60-iej rocznicy urodzin prezydenta Ułmanisa. Obok prezydenta Lotwy stoi na prawo minister spraw zagranicznych. Ministers. zaś obok min. Charwata specjalny wysłannik, radea M.S. Z. Kościłkowski.

Zgon Bolesława Lesmiana.

W piątek zmarł nagle w Warszawie na aneuryzm serca znakomity poeta, jeden z najwybitniejszych liryków starszego pokolenia w dobie powojennej, Bolesław Lesmian, członek Polskiej Akademii Literatury. Zdjęcie nasze przedstawia podobiznę s. p. Bolesława Lesmiana.

wykazania niezgodności podobnego za rządzenia z brzmieniem ustawy o szkołach średnich, pozostały bez odpowiedzi tak premiera, jak ministra oświaty, do których tamtejsza kolonia polska wystosowała odpowiedni memorandum.

Oto nowy cios wydany szkolnictwu polskiemu na Litwie, cios w ostatnim dziesięcioleciu jeden z najcięższych.

Manifestacja w Tokio

z powodu przystąpienia Włoch do paktu antykomunistycznego.

Tokio. — Stolicą Japonii stała w niedzielę pod znakiem japońskiej flagi z powodur sprzymierzenia się trzech-mocarstw Niemiec, Włoch i Japonii przeciw komunizmowi.

Wszystkie budynki rządowe, siedziby wielkich koncernów prasowych, kina i kawiarnie były bogato udekorowane flagami i emblematami trzech państw.

Wieczorem całe miasto zapłonęło w feerycznej iluminacji. Ołbrzymi pochód w którym niesiono 15 tysięcy lampionów i sztandary trzech państw, przeciągnął przez miasto. Zaś 30 orkiestr skupiających około 700 muzyków i śpiewaków urządziło koncerty przed pałacem cesarstwa i przed ambasadą włoską i niemiecką.

WYMIANA DEPEZ PO PODPISANIU PAKTU ANTYKOMUNISTYCZNEGO W RZYMIE.

Berlin. — W związku z podpisaniem niemiecko - włosko - japońskiego paktu antykomunistycznego, przesłał kanclerz Hitler Mussoliniemu depesze, w której wyraził radość z wzmocnienia frontu antybolszewickiego.

Jednocześnie premier japoński książe Konoje telegraficznie wyraził kanclerzowi w Hitlerowi swoje zadowolenie z przystąpienia Włoch do paktu antykominternowskiego.

Rzym. — W sobotę popołudniu przyjął szef rządu włoskiego Mussolini ambasadora von Ribbentropa i odbył z nim, w obecności ministra Ciano, przeszło 2-godzinne rozmowy.

Wieczorem odbyło się w Pałacu Wełnicz przystąpienie na część bawiących w Rzymie przedstawicieli Niemiec i Japonii. Wśród zaproszonych był również zastępca kanclerza Hitlera, minister Hess ze swoją żoną.

Mecz piłkarski na froncie

rozegrali Chińczycy z Japończykami.

Tokio. — Z Tokio donoszą, że mimo toczących się walk w Chinach Północnych, rozegrany został na granicy Mandżurii mecz piłkarski pomiędzy kolegami chińskimi i japońskimi.

Chińczycy odnieśli zwycięstwo w stosunku 2 : 1.

Szanghaj. — Wojska japońskie zdołały przetrzeć mi na rzece Suczao na wysokości m. Czuciakao, które zajęli 3 dni temu.

Poważne posiłki japońskie przeprowadzają się przez rzekę

TELEGRAMY

NARESZCIE BĘDZIE WOJNA!

Paryż. — Agencja Havasa donosi z Tokio, że według wiadomości dziennika „Hoszi”, w sferach rządowych sprawa wypowiedzenia wojny Chinom uzyskuje coraz to więcej zwolenników. Szczególnie flota japońska jest rzecznikiem konieczności wypowiedzenia wojny, armia zaś sprzeciwia się temu. Armia sądzi, że w ten sposób uniknie się utrudnień w handlu zagranicznym, a w szczególności uniknie się zakazu eksportu materiału wojennego do Japonii. Z tej samej strony wysuwane są obawy, by wypowiedzenie wojny nie skomplikowało stosunków zagranicznych Japonii.

Wojna domowa dwóch republik w Ameryce

z powodu masakry na granicy.

Waszyngton. — Według sprawozdań, jakie departament stanu otrzymał z Haiti, pomiędzy Haiti, a republiką San Domingo panuje wielkie napięcie, z powodu incydentu granicznego.

Według doniesień dzienników amerykańskich, zachodzi obawa otwartego konfliktu zbrojnego.

To i przebieg zajścia były następujące: Wobec niezadowalających warunków gospodarczych w przeludnionym Haiti tysiące mieszkańców przekroczyło w ostatnich czasach granicę San Domingo i przyjęło tam pracę za bardzo niskim wynagrodzeniem. Podobno wojsko republiki urządziło rzeź przybyszów, za bijając z początkiem października około tysiąca osób.

Wobec naprężonej sytuacji polecił departament stanu w sobotę amerykańskim mu posłowi w San Domingo, który obecnie bawi w Hawanie, by natychmiast powrócił na swe stanowisko.

PROCESY A LA TUCHACZEWSKI W CZERWONEJ HISZPANII.

Berlin. — Prasa londyńska podaje wiadomość, że w czerwonej Hiszpanii przygotowuje się kilka procesów wedle „tradycyjnej recepty” sowieckiej. Procesy te inspirowane są przez Moskwę i mają na celu wyeliminowanie wszystkich tych generałów czerwonych, którzy nie są ślepo posłusznymi wskazaniom płynącym z Kremla.

W przygotowaniu znajdują się dwa wielkie monstr-procesy, których bohaterami będą generałowie Pozas i Mijaa.

W LONDYNIE MÓWIA O „NIESPODZIANIE GDZAŃSKIEJ”.

Londyn. — Pisma londyńskie zamieszczają wiadomość, że w najbliższym czasie spodziewać się należy jakiegoś teatralnego posunięcia w Gdańsku i że kto wie, czy zamiast niespodzianki z kolonia mi, nie przeżyjemy niespodzianki z innej strony.

Wskazuje się tutaj na mowę gaulleitera Förstera, który mówi o bliskiej asymilacji Wolnego Miasta, przy czym powoływał się na swoją konferencję z kanclerzem Hitlerem, dnia 20 października.

Nieproszony komentarz gdański do deklaracji polsko - niemieckiej.

Gdańsk. — Biuro prasowe senatu komunikuje: Senat Wolnego Miasta wita zasady ustalone przez Rzeszę i Polskę w sprawie traktowania mniejszości, jako doniosły postęp na drodze do normalizacji stosunków polsko-niemieckich, obciążonych w dawnych latach przez tak silne napięcie.

Przez zawarte w komunikacie o rozmowie kanclerza Hitlera z ambasadorem Lipskim stwierdzenie, dotyczące sprawy gdańskiej, dano wyraz temu, że stworzone wskutek polityki bezpośredniego porozumienia stosunki polsko-niemieckie posiadają tak szerokie znaczenie, iż normalny i odpowiadający naturalnym potrzebom ludności rozwój sytuacji w Gdańsku nie może zakłócić stosunków polsko-niemieckich. Do powyższego komunikatu dodaje PAT następujący komentarz:

Rzecz oczywista, że interpretacja dana przez senat W. M. Gdańsk jest zupełnie dowolna, gdyż, co do treści tego, co zostało ustalone w rozmowie

DZIŚ i DNI NASTĘPNYCH

w KINIE „LUNA“

NA NIEPRZEBYTYCH PUSTYNIACH MEZOPOTAMI, GDZIE POSTERUNEK BRYTYJSKIEJ ARMII OPIERA SIĘ BOHATERSKO INWAZJI DZKICH ARABOW

ERROL FLYNN i KAY FRANCIS

przeżywa płomienny romans

ATAK O ŚWICIE

Nadprogram kolorowy dodatek i aktualności P. A. T.

Początek o godzinie 5.30, w czwartek, sobotę i niedzielę o godzinie 3 po poł. Ostatni seans o godzinie 9.30 wiecz. Ceny normalne.

Kino „LUNA“

HALKA

według nieśmiertelnej opery Stanisława MONIUSZKI
Codziennie poranki o g. 3.30, w czwartek, sobotę i niedzielę o g. 12 m. 30, po cenach porankowych.

między kanclerzem Hitlerem i ambasadorem Lipskim, mogą wypowiedzieć się tylko rządy polski i niemiecki.

Senat gdański nie jest powołany do interpretowania wchodzącego w grę ustępu komunikatu.

ATE zaopatruje komunikat następującym komentarzem:

Pomijając fakt, że niewątpliwie ko-

munikat gdański obliczony jest na wewnętrzno-polityczne potrzeby senatu gdańskiego, zachodzi pytanie zasadnicze, czy w partii narodowo - socjalistycznej osobą decydującą jest „Gaulleiter” Forster, czy też kanclerz Hitler, jako władz partii nar.-socj.

DEMONSTRACJE PRZECIWKO RZĄDOWI JUGOSŁOWIAŃSKIEMU.

Zagrzeb. — Na wiadomość, że ranny podczas przedwczorajszych zajęć z policją poseł Mazarov zmarł w szpitalu, studenci tamtejszego uniwersytetu urządzili ponownie burzliwą demonstrację przeciwko rządowi. Policji udało się rozproszyc demonstrantów bez użycia broni.

Litwa i Komintern

chciały oderwać Wilno

SENSACJE WILEŃSKIEGO PROCESU STASZYSZA.

Wilno. — W ciągu sobotniej rozprawy w procesie Staszysza wygłosił obszernie przemówienie oskarżyciel wiceprokurator Krzywoń, który zaczął od następującego stwierdzenia:

„Za sprawą dewizową Staszysza, bo to ustalił przewod sądowy ponad wszelką wątpliwość, kryje się zbrodnia stanu”. Złożyłem wam, sędziowie, wczoraj dokument, stwierdzający, że prokuratura wileńska, którą mam zaszczyt tu reprezentować, prowadzi osobne dochodzenie z art. 96 i 98 k. k. przeciwko członkowi Litewskiego Komitetu Narodowego (L. K. N.) o zbrodnię stanu.

Obca agentura. Nie mniej proces ten, który wyszedł poza mury tego miasta i głośnym echem odbi się w opinii publicznej kraju, pozwala stwierdzić już dzisiaj ponad wszelką wątpliwość, że poza Konstancym Staszyszem i jego zbrodniczą działalnością, której fragment zaledwie jako deliktum generis jest dzisiaj przedmiotem naszego, sędziowie, rozpoznania i osądu — podkreślam to z naciskiem: stoi obca agentura, w był naszego państwa gożąca.

Tej to obcej agenturze, która zwie się Z. W. W. i z nieodległego sąd Kowna za inspiracją i poparciem rządu kowieńskiego zarzuca jako polip morski swoje zbrodnicze macki po ziemię wileńską, wysługiwał się od wielu lat K. Staszys i przykładał swoją rękę, swój mózg, swoje serce do zbrodniczej działalności oderwania Wileńszczyzny od Rzeczypospolitej.

Choć za tę zbrodnię stanu dziś Staszys nie odpowiada, nie sposób o niej nie mówić tyle, ile tego wymaga interes publiczny.

Staszys — tajny konsul. Wyrokowi oczekuje nie przestępcą dewizową, ale w jednej osobie dwouletni b. prezes L. K. N., mąż zaufania rządu litewskiego, tajny konsul i nie upelnomocniony poseł litewski, Staszys jako obywatel państwa polskiego — choć Litwin, nie był lojalny, ale świadomie łamał prawo, bo na stanowisku prezesa L. K. N. prowadził działalność antypaństwową na rozkaz Kowna i jego ekspozytury Z. W. W., działalność, która godziła w był naszego państwa na jego północno-wschodnich rubieżach.

Dowody.

Dowodzi tego tajny memoriał prof. Ze-

majtisa z Kowna, znaleziony podczas rewizji w mieszkaniu oskarżonego Staszysza, z którego wynika, że utrzymywał on najściślejszy kontakt z Związkiem Wyzwolenia Wilna.

Prof. Zemałitis jest obok obecnego prezydenta Republiki Litewskiej Antoniego Smetony i prof. Michała Birzyskiego, znanego polakożercy, jednym z założycieli Z. W. W.

Jak tajny memoriał prof. Zemałitis stwierdza ścisły kontakt oskarżonego Staszysza ze Z. W. W., tak znowu wypłata ok. 7 tysięcy dolarów w roku 1923 przez wileński prywatny Bang Handlowy na zlecenie litewskiego Kredytowego Banku w Kownie, stwierdza niezbicie kontakt Staszysza z władzami Republiki kowieńskiej.

Tak olbrzymich sum i do tego z kraju tak biednego, jak Litwa, nie rzuca się na darmo i bez celu. Jeżeli zważywszy, sędziowie, że Republika kowieńska — i to jest bezprzykładne w stosunkach międzynarodowych, — uznaje w swej konstytucji Wilno za rzeczywistą głóvicę państwa, dla której wyzolenia powołany został specjalnie Z. W. W., to uznać zgodnie ze znanym wyrokiem Sądu Najwyższego w sprawie Władysława Gajzuta, że działalność tego związku w Polsce za pośrednictwem jego ekspozytury N. K. L., była niewątpliwie zbrodniczą, bo dążyła do oderwania Wileńszczyzny od Polski, za pieniądze, asygnowane ze skarbu rządu kowieńskiego i z funduszu Z. W. W.

Skazany przez Sąd Apelacyjny w Wilnie za szpiegostwo, Franciszek Raczynski, zeznał, że na zlecenie wojskowej władz kowieńskich zbierał informacje czy Staszys w swej działalności stosował się do instrukcji władz kowieńskich i czy wydatkował otrzymane z Kowna pieniądze zgodnie z udzielanymi dyrektywami.

Kilkadziesiąt tysięcy egzemplarzy wyrotowej, skonfiskowanej bibuly, którą posiadają władze administracji ogólnej, wyraźnie wskazują, że L. K. N. poświęcał pieniądze na propagandę wroga Polsce i zasielał w sercach obywateli polskich nienawiść przeciwko własnemu państwu, w którym przecie Litwini żyją, pracują i mają pełną i nieograniczoną możliwość swobodnego rozwoju narodowego i kulturalnego.

Perfidna polityka.

Czy leżało w statutowych uprawnie-

niami N. U. L. sporządzanie map, na których Wileńszczyzna i Wilno figurowały jako integralna składowa część Republiki Litewskiej? Czy leżało w statutowych uprawnień N. U. L. opłacanie z jego funduszy kierowników litewskich organizacji, karanych decyzją władz administracji ogólnej za działalność szkodliwą dla państwa? Czy leżało w uprawnieniach N. K. L. litwinizowanie nazwisk obywateli polskich i czy w uprawnieniach tego komitetu leżał skup nieruchomości miejskich i ziemskich na Wileńszczyźnie, aby powiększyć stan posiadania materialnego, by potem móc udowodnić, że Wilno i Wileńszczyzna to na wskroś litewska ziemia? Czy wreszcie w uprawnieniach komitetu leżało sprawowanie funkcji konsularnych i pośredniczenie we wszystkich sprawach ludności litewskiej w Polsce w jej stosunkach z Litwą?

Działalność N. K. L. wykraczała poza ramy statutowe i dlatego była i nielegalna i szkodliwa dla państwa, bo w skutkach swych zaszczepliła nienawiść do Polski u jej obywateli. To zdecydowało, że działalność tego komitetu została zlikwidowana.

Komintern i Z. W. W.

Tu panowie sędziowie widzicie, jaka ze względu na cele ostateczne i skutki swej zbrodniczej działalności zachodzi wyraźna zbieżność między Kominternem jego ekspozyturą na terenach północno-wschodnich — K. P. Z. B. a Z. W. W.

Obie te obce agencje zgodnie podają sobie ręce, zmierzając do jednego celu: oderwania ziem północno-wschodnich od Polski.

Czyż dziwi was teraz, że Staszys nie wahał się otrzymywać w 1936 r. pieniędzy od Mieczysława Kozłowskiego z Gdańska, znanego tu dobrze w Wilnie, bo razem z prof. Wacławem Piryżyską tworzył tu w r. 1919 rząd bolszewicki, Kozłowski był komisarzem sprawiedliwości, a Wacław Piryżyska — komisarzem oświaty.

Te kontakty bolszewickiego komisarza Kozłowskiego z prezesem N. K. L. Staszyssem, mówią same za siebie, jak same za siebie mówią wołania „Czerwonego Sztandaru”, organu centralnego komitetu K. P. Z. B.: „Uwalnij Staszysza, przewodniczącego N. K. L.”

Wspomniany „Czerwony Sztandar” tak pisze o aresztowanym Staszysie: „Od dwóch miesięcy przebywa w więzieniu przewodniczący L. K. N. obywatel Staszys. Rząd faszystowski uwieźlił tego działacza litewskiego, by tym łatwiej rozprawić się z ruchem narodowo-wyzwoleńczym Litwinów.”

Oskarżony Staszys w swojej wrogości dla państwa naszego działalności prowadzonej na użytek Kowna, nie działał tylko z miłości do swojej ojczyzny litewskiej, ale także — i na to są dowody — z pobudek czysto osobistych.

Kariera Staszysza.

W roku 1920 jest Staszys skromnym przowierem farmacji, ubiega się w magistracie wileńskim o wydzierżawienie skromnej apteki.

Domu wielopiętrowego wtedy nie miał, cennych zbiorów numizmatycznych, oceanianych na kilkadziesiąt tysięcy złotych, również nie miał.

W roku 1917 oskarżony Staszys to już milioner, mówiąc słowami jego obrońcy i zięcia zarazem, Juchniewicza.

Dom, który nabył Staszys w roku 1930 przy ulicy Dąbrowskiego 5, kosztował 85 tysięcy dolarów. Skąd taka fortuna?

Z Kowna płynęły do rąk Staszysa strumienie litów i dolarów, które płynęły tak szerokim łozyskiem, że z tego łozyska potrzebny oskarżony Staszys wydobyci grudeł zła, skapitalizować ją i napchać własną kieszeń.

Wilno i Wileńszczyzna są nierozwalnie związane z Polską na wieki, wyrokiem niebios i historii, dziedzictwem krwi nasiąkniętej do tej ziemi i najgorętszym umiłowaniem narodu i jego zbrojnego ramienia.

Kto po to Wilno będzie sięgał zbrodniczą akcją, ten będzie karany z całą surowością prawa, a jak zajdzie potrzeba, to i całą siłą miecza.

O te surowości prawa proszę was, sędziowie, w tej sprawie, która, chociaż nie jest sprawą polityczną, ma swoje polityczne oblicze.

Następnie przemawiał 4-ch obrońców a mianowicie adwokaci: „Engel, Kowalski, Juchniewicz i Niedzielski, poczem nastąpiły repliki oskarżonych i obrońców. Sąd zapowiedział ogłoszenie wyroku we wtorek, dnia 9 b. m. o godz. 12-jej.

Marja Kuncewiczowa laureatką nagrody literackiej m. st. Warszawy. Sąd konkursowy nagrody literackiej m. st. Warszawy przyznał nagrodę za rok 1937 Marii Kuncewiczowej, znanej powieściopisarki, za całokształt działalności literackiej, a w pierwszym rzędzie za prace związane z Warszawą. Zdjęcie nasze przedstawia laureatkę Marię Kuncewiczową.

GROŹNE ZAMIESZKI W MADRYCIE. Paryż. — Z Madrytu donoszą, że zamieszki, które tam wybuchły, osiągnęły poważne rozmiary. Władze musiały wezwać na pomoc brigady międzynarodowe. Sytuacja jest bardzo napięta.

DEMONSTRACJA W SORBONIE. Paryż. — Podczas uroczystej inauguracji roku akademickiego w Sorbonie grupa młodych ludzi powitała wrogimi okrzykami ministra oświaty Zaya. Po usunięciu demonstrantów z sali, uroczystość od była się normalnie. 11-tu młodych ludzi aresztowano. Mają oni być niebawem wypuszczeni na wolność.

REUMATYZM, Ischias oraz wszelkie nerwobóle nowa SAPOMENTHOL Matuli. Zadać w aptekach i drogeriach.

JAN LORENTOWICZ W P. A. L. Warszawa. — W dniach 6 i 7 listopada 1937 r. odbyły się zebrania Polskiej Akademii Literatury.

W pierwszym dniu obrad uczczono pamięć ś. p. B. Leśmiana.

W drugim dniu obrad wybrano większość 2/3 głosów nowym akademikiem literatury J. Lorentowicza na miejsce opróżnione przez Karola Huberta Rostrowskiego.

KONIEC KARIERY P. SNOPCZYŃSKIEGO.

Warszawa. — 20 b. m. odbędzie się posiedzenie Rady Związku Izb Rzemieślniczych.

Na zebraniu tym, dotychczasowy prezes Związku Izb i Izby Warszawskiej Rzemieślniczej pos. Snopczyński złożył na prośbę o dymisję.

Z terenu Związku Rzemieślników Chrześcijan pos. Snopczyński również za niernia podobno usunąć się, tak, że już na nadchodzącej Sesji sejmowej nie reprezentowałby interesów rzemiosła.

Zamierzone usunięcie się posła Snopczyńskiego z samorządu rzemieślniczego wiąże się ściśle z ostatnimi procesami.

100 bibliotek wędrownych imienia H. Sienkiewicza.

Warszawa. — Dając wyraz głębokiej czci, jaką społeczeństwo polskie żywi dla wielkiego pisarza, założyciela i pierwszego prezesa Polskiej Macierzy Szkolnej — zarząd główny Macierzy postanowił ufundować sto nowych bibliotek wędrownych imienia Henryka Sienkiewicza.

Biblioteczki te poświęci J.E. ks. Biskup Szlagowski dnia 14 listopada b.r. t.j. w przeddzień rocznicy śmierci H. Sienkiewicza, obchodzonej corocznie jako dzień oświaty pozaszkolnej.

INCYDENT NA WSPÓLNYM WIECIE LUDOWCÓW I SOCJALISTÓW W ŁODZI.

Łódź. — Przez niedzielę obradował w Łodzi zjazd okr. Stronnictwa Ludowego.

W godzinach rannych odbył się pu bliczny wiec polityczny, zorganizowany wspólnie przez miejscową P.P.S. i Stronnictwo Ludowe. Przemawiali mówcy z obu stronnictw, a to z ramienia PPS. Dubois, Szewczyk i Wachowicz, a ze Stronnictwa Ludowego adw. Wilamowski i Balcerzak, który jednocześnie przewodniczył wiecowi.

Pod koniec zebrania, gdy pos. Dubois w sposób agresywny zaatakował wysokie czynniki w państwie, przed-

Kino „ATLANTIC“ Dziś w poniedziałek ostatni raz

Charlie Chaplin w swoim ostatnim filmie p. t. **DZISIEJSZE CZASY**

stawiciel starostwa przerwał przemówienie.

Następnie p. Dubois został przez policję zatrzymany i po przesłuchaniu w godzinach wieczornych zwolniony. Równocześnie wdrożono przeciw niemu dochodzenia o obrazę władzy.

NADZIEWCZAJNY ZJAZD LEGIONISTÓW WE LWOWIE.

Lwów. — W niedzielę od rana rozpoczął obrady we Lwowie nadzwyczajny zjazd legionistów z trzech województw południowo - wschodnich oraz województwa wołyńskiego. W zjeździe bierze również udział delegat zarządu gł. z Warszawy.

Na zjeździe wygłosili referaty d-ca O.K. gen. Tokarzewski-Karaszewicz, poseł Wojciechowski i inni.

Obrady są ściśle poufne. ZAWIESZENIE DZIAŁALNOŚCI STR. NARODOWEGO W POW. WYSOKO-MAZOWIECKIM.

Warszawa. — Władze administracyjne zawiesiły działalność Stronnictwa Narodowego w powiecie wysokomazowieckim.

Góra obsunęła się w Gdyni

2 robotnicy zginęli pod zwałami żwiru.

Gdynia. — W sobotę o godz. 14.45 wydarzyła się w Gdyni katastrofa obsunięcia się wysokiej góry żwirowej. W katastrofie zginęło dwu robotników.

Przy ul. Morskiej 19 znajduje się 24-metrowej wysokości góra żwirowa, należąca do bosmana-mata marynarki wojennej p. Błonki.

Przy kopaniu żwiru pracowało kilku ludzi. W pewnej chwili z ogłuszającym foskotem runęła na robotników istna lawina żwiru. Dwaj robotnicy Józef Okroj

Taśma papierowa podgumowana do uszczelniania okien w Księgarni i Sklepie „Gońca“ II Aleja 26.

z Tisowej i Leon Bychowski z Obluża ze stali zasypiani.

Świadkowie zaalarmowali straż pożarną, która podjęła już w 5 minut po wypadku akcję ratunkową.

Podczas prac ratunkowych nastąpiło ponowne oderwanie się góry i strażacy cudem tylko uniknęli śmierci pod lawiną żwirową.

Odkopywanie zasypianych trwało prawie 5 godzin przy zapalonych reflektorach. Ponieważ góra obсыpywała się dalej, zawezwano miejskie pogotowie techniczne, które przybyło w składzie 20 robotników i 3 inżynierów.

Na miejsce katastrofy przybył prokurator sądu okręgowego, komendant policji wraz z oficerami policyjnymi oraz lekarz.

Dopiero około godz. 19.30 wydobyto ciała zasypianych robotników. Lekarz stwierdził zgon obydwu.

Na miejscu tragicznego wypadku zebrali się obryzmie tłumy.

huder ABARIDY nie zawiera szkodliwych domieszek. Przygotowany jest na sproszkowanych cebulkach lilii białej.

Prez. Poznania zabronił urzędnikom kupować u żydów
Dobry przykład dla wszystkich prezydentów i urzędników miast

Poznań. — Prezydent Poznania, płk.

Erwin Więckowski, wydał do podwładnych sobie urzędników miejskich okólnik, w którym zwraca im uwagę, „iż jest moralnym obowiązkiem każde go urzędnika miejskiego popierać chrześcijańskie i polskie kupiectwo Poznania“.

W dalszym ciągu stwierdza p. Więckowski, że towar dostarczany przez domokrażnych agentów żydowskich jest mało wartościowy i często bywa sprzedawany z obchodzeniem ustaw i przepisów.

Ponadto wytyka p. Więckowski urzędnikom, że leczą się u lekarzy nie polskiej narodowości, chociaż Poznań ma wielką ilość lekarzy Polaków, specjalistów we wszystkich gałęziach me-

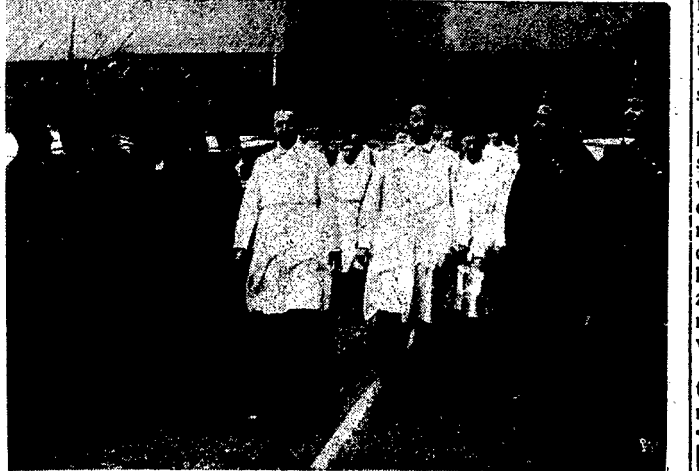
dycyny.

Okólnik poza zachętą, zawiera także i rygory. P. Więckowski ostrzega urzędników, zadłużonych u żydowskich dostawców, że nie będą mogli liczyć na żadne zaliczki i ułatwienia finansowe ze strony zarządu miejskiego.

Okólnik ma następujące zakończenie:

„Poczucie narodowe urzędników miejskich nie jest kwestią odrębną od służby. Dlatego też wypadki, o których wyżej ze smutkiem wspominałem, będą dla mnie również kryterium dla oceny służbowej i będę z nich wyciągał właściwe konsekwencje“.

Socjalistyczny „Robotnik“ jest oburzony na ten okólnik p. Więckowskiego.

Minister Roman na Górnym Śląsku. Do Katowic przybył minister Przemysłu i Handlu Antoni Roman w towarzystwie wiceministra Rosego, dyrektora departamentu górnictwo-hutniczego Pechego i innych osobistości. Zdjęcie nasze przedstawia p. min. Romana w towarzystwie wicemin. Rosego przedchodzącego wzdłuż szpaleru górników kopalni „Michał“ w Michałkowicach. Pan min. R. wraz z towarzyszącymi mu osobami wzięły udział w poświęceniu nowego pokładu kopalni „Michał“.

CHEMIK POLSKI WYNALEŻŁ SYN-TETYCZNA JODYNE.

Warszawa. — Przedmiotem badań na ukowych jest obecnie doniosły wynalazek jednego z polskich chemików, który może mieć olbrzymie znaczenie w lecznictwie, jak również ze względu na cele obrony państwa.

Wynalazek ten polega na produkowaniu syntetycznej jodyny, całkowicie zastępującej jod naturalny, sprowadzany do nas z Indji holenderskich, a rozcieńczany następnym w alkoholu. Zastosowanie tego odkrycia będzie miało również znaczenie dla bilansu handlowego, gdyż rocznie sprowadza się blisko za 3 miliony zł. jodu z krajów zamorskich. Szuczna jodyna została już zarejestrowana przez państwową służbę zdrowia.

ZGON OFIARY BANDYCKIEGO NAPADU.

Kraków. — Władze policyjne w Krakowie przeprowadzają w dalszym ciągu energiczne obławy, celem ujęcia przestępców, którzy zorganizowali ostatnio w Krakowie napady rabunkowe i spowodowali śmiertelne postrozenie sierżanta P. P. Władysława Junka, który mimo usilnej pomocy lekarskiej zmarł w sobotę w szpitalu św. Łazarza na oddziale chirurgicznym. Osierocił on żonę i troje dzieci.

Nowa sensacja w Krakowie

Pogoń i ujęcie opryszków w śródmieściu

Kraków. — Cały Kraków żyje pod wrażeniem sensacji kryminalnych. — Wczoraj po południu znów tłumy ludzi były świadkami pościgu wywiadowców policyjnych za dwoma opryszkami.

Od 24-ch godzin bez przerwy na terenie Krakowa przeprowadzane są obławy w poszukiwaniu bandytów, którzy dokonali napadów rabunkowych w dwu restauracjach i postrzelili ciężko wywiaw dowcę.

Wczoraj około godz. 5 po poł. urząd śledczy zawiadomiono telefonicznie, iż w zakładzie fryzjerskim „Renaissance“ przy ul. Sławkowskiej w pobliżu Rynku ujawniono się dwu podejrzanym mężczyznom, posiadających przy sobie większą ilość pieniędzy.

Do zakładu wyjechali niezwłocznie wywiadowcy. Dwu z nich natknęło się w drzwiach na wychodzących już po ogoleniu obu podejrzanych, którzy na widok policji rzucili się do ucieczki, biegając środkami ożywionej ulicy. Wywiadowcy dobywszy rewolwerów, pogonili za nimi, wyzwalając uciekających do zatrzymania się.

Jeden z mężczyzn zatrzymał się, drugi skreślił w ul. św. Tomasza, gdzie dopadł go policjanci.

Ujętymi byli od dawna poszukiwani przez władze dwaj zawodowi złodzieje, 29-letni Izaak Auerman z Drohobycza i 27-letni Elias Getzel z Brodów.

Osadzone ich w areszcie.

UNIEWINIĄJĄCY WYROK W PROCESIE POLITYCZNYM W GDYNI.

Gdynia. — W piątek w procesie o działalność wyrotową, zapadł wyrok, uniewinniający wszystkich oskarżonych. Po przemówieniach stron sąd udął się na naradę, po czym ogłosił wyrok, uniewinniający wszystkich oskarżonych.

W uzasadnieniu wiceprezes sądu okręgowego Mirza Kryczyński podkreślił, że wyrok uniewinniający został wydany z powodu szczupłości dowodów winy. Z drugiej strony sąd nie mógł oprzeć się na dowodach, dostarczonych przez konfidentów. Fakt, że kilku oskarżonych było już karanych za działalność antypaństwową, nie mógł wpłynąć na decyzję sądu ze względów zasadniczych.

Wyrok wywarł silne wrażenie nie tylko na oskarżonych, ale i na zebranej na sali tłumnie publiczności.

Kalendarze na rok 1938 już nadeszły do KSIĘGARNI I SKLEPU „GOŃCA“ II-ga Aleja 26, tel. 20-50. HURT I DETAL

Tabela wygranych Pożyczki inwestycyjnej.

W drugim dniu ciągnięcia 3 proc. Premijowej Pożyczki Inwestycyjnej II emisji wylosowana następująca premia:

(Pierwsza liczba oznacza numer serii, druga — numer obligacji).

Po zł. 1000 na nr.: 427—1 474—46 570—26 1012—48 1252—12 1465—9 1532—32 1679—1 1894—48 2022—26 2093—1 2590—1 2675—26 2747—46 2708—21 2813—21 3433—32 3504—12 3709—12 3829—12 3986—26 4089—36 4147—1 4419—26 4813—12 4816—12 4857—26 5024—9 5312—32 5517—9 5542—46 5666—36 6038—9 6273—21 6472—48 6896—46 7532—12 7648—32 8161—32 8217—26 8408—26 8664—12 8938—21 9021—21 9056—9 9135—9 9247—12 9285—32 9504—9 9614—36 10483—36 11025—1 11028—21 11179—36 11131—36 11212—36 11271—1 11285—1 11326—32 11971—46 11998—12 12114—21 12140—48 12428—12 12431—48 12548—9 12737—48 12723—1 12789—36 12962—9 13096—46 13278—48 13286—21 13423—26 13624—21 13668—46 13782—46 14128—26 14186—46 14320—12 14362—36 14390—1 14511—46 14589—32 14823—26 14589—48 15370—9 15640—12 15915—32 16494—32 16534 16685—26 17072—26 17101—21 17195—36 17231—32 17360—26 17369—48 17505—21 17522—

36 17654—9 17736—21 17840—48 18015—36 18300—48 18317—32 18442—48 18528—12 18539—1 18664—46 18806—46 19308—32 19316—21 19401—9 19415—36 19741—46 20247—9 20648—48 20707—21 20718—32 20914—36 20970—9 21051—46 21207—48 21205—1 21209—1 21413—12 21519—46 21674—48 21723—1 21745—21 22066—36 22484—26 22765—2 22869—9.

Po zł. 500 na nr.: 100—39 438—39 672—15 906—39 1077—15 1884—15 1888—39 2144—39 2161—39 2348—15 2916—16 3175—39 3218—16 3370—39 3540—16 3634—15 3911—16 4077—39 4098—15 4689—15 4918—16 5242—39 5601—16 6150—39 6367—15 6440—15 6544—39 6569—16 6877—15 7074—16 7692 8191—39 8193—16 8465—16 8489—16 8673—16 8819—15 8994—16 8961—39 887—39 8967—15 8999—15 9006—15 9417—15 9448—16 9692—39 9878—16 10287—16 10274—39 10301—39 10323—39 10770—15 10800—15 11181—39 11314—16 11323—39 11815—15 11866—15 21432—16 12510—39 13306—39 13329—16 13987—16 14127—15 14828—16 14876—15 14121—15 15194—39 15573—15 15608—16 15762—39 15913—15 16128—16 16162 16186—16 16379—39 16444—15 16643—15 16678—16 17073—16 17163—16 17208—15 17297—39 17925—39 18434—39 18702—15 18770—18784—15 19166—15 19376—15 19682—15 19709—16 20255—16 20290—15 20444—15 20505—16 20623—16 20635—16 21091—15 21215—39 21413—39 21995—39 22007—39 22578—39 22934—39.

urzędach i instytucjach państwowych. Stowarzyszenie Kupców Polskich zwróciło się ostatnio do p. premiera Składkowskiego z memoriałem, ustalającym ustalającym stanowisko organizacji kupieckich w tej sprawie. Zagadnienie to będzie również rozpatrywane na jednej z komisji Kongresu Kupiectwa Chrześcijańskiego w dniach 13 i 14 listopada.

Zamknięcie odcinka drogi pod Czestochową. Z dniem 3 bm. zamknięty został z powodu przebudowy odcinek drogi państwowej Falenty — Czestochowa między granicą powiatu Czestochowskiego a wsią Witkowiec — do odwołania.

Ruch tranzytowy i ciężarowy zostaje skierowany drogami bitymi Gidle — Św. Anna — Mstów — Wyczerpy — Czestochowa lub Brzezina — Cykarzew — Czestochowa.

Dla ruchu miejscowego konnego może służyć droga gruntowa (częściowo bita) Rudniki — Kościelec — Borowno — Witkowiec.

ZWIĄZEK PRACY OBYW. KOBIET Oddz. w Czestochowie zawiadamia P.P. Członkini i Sympatki, że we wtorek 9 b. m. i godz. 17.15 w lokalu Związku, Kłitńskiego 13 m. 11 odbędzie się pogadanka dyskusyjna p. Zołfi Brykańskiej p. t. „Czas kończyć z feminizmem”. Wstęp wolny.

ZAPROSZENIE.

Wobec nadchodzącego święta św. Marcina — Fatrona Młynarzy, przypadające na dzień 11-go listopada r. b. (czwartek), Zarząd Koła Powiatowego Młynarzy Polskich w Kielcach, oddział w Czestochowie uprzejmie zaprasza członków tak zrzeszonych, jak i nie należących do Związku, oraz sympatyków, na nabożeństwo, które odbędzie się w tym dniu w kościele św. Zygmunta o godz. 11-ej rano.

Kino „EDEN”, I Aleja 12.
Dziś! Film najwyższej klasy!
Film, który pozostawia niezatarte wrażenie!
„SZESNASTOLATKA”
WALKI DOKOŁA SZANGHAJU
NAD PROGRAM: Największe aktualności. Między innymi w tygodniku: Sensacja! Zdejścia z wojny na Dalekim Wschodzie!
Początek przedstawia o godzinie 5-jej min. 30. Sześćdziesiąt w słowach.

KRONIKA

Częstochowa 9 LISTOPADA Wtorek
Dziś — Teodora męcz. Jutro — Ańdrzeja z Awel.
Wschód słońca o godz. 6.48 Zachód — 16.06
Kalendarzyk historyczny: Bitwa z Turkami pod Chocimem 1674 r.

z usług tego typu handlujących ocenić należy umiennie.

Ponieważ handel w biurach uprawiany jest w Warszawie również w wielu

— **Zlikwidowanie strajków w fabrykach celulozowych.** Donosiliśmy już o strajku, który wybuchł w miejscowych małych fabryczkach wyrobów celulozowych.
W wyniku konferencji przeprowadzonych w Inspektoracie Pracy, strajk ten we wszystkich fabryczkach został już zlikwidowany w dniach 4 i 5 b. m. Robotnicy otrzymali podwyżkę płac o 10—15 proc. i podejmują normalną pracę.

— **Zmiany w czestochowskim sądownictwie.** Niedawno mianowany do Czestochowy wiceprezes Sądu Okr. sędzia Olszewski przechodzi na analogiczne stanowisko do Łodzi. Na jego miejsce przybędzie sędzia Arnold z Łodzi. Sędzia grodzki Sienicki przechodzi na stanowisko wiceprokuratora Sądu Okr. w Krakowie.

— **Obrona przeciwogniowa i przeciwlotnicza.** Ukazał się zbiór przepisów, do których obrony i prewencji przeciwogniowej.

Zagadnienie walki z pożarami jest całkowicie uzgodnione z potrzebami obrony przeciwlotniczej. Pożarnictwo w pracy swej związane jest b. ściśle z zasadami obrony przed nalotem z powietrza i pożarami, wywołowanymi przez pociski lotnicze.

W nowym zbiorze przepisów są instrukcje, dotyczące instalacji przeciwpożarowych w zakładach przemysłowych, fabrykach, wytwórniach, garażach i składach. Są też przepisy o obowiązku wyćwiczenia w obronie przeciwpożarowej pracowników danych instytucji.

— **Wozy wiejskie na szosach.** Liga drożowa przeprowadza przed sezonem zimowym propagandę należytego kucia koni, przeciwdziałającego niszczeniu dróg. Propaganda zaleca używanie tych kucyków haceli.

Zwalczane będzie owijanie łańcuchami kół w celu zmniejszenia ślizgania. Zakaz używania łańcuchów dotyczyć ma także samochodów.

O skasowanie handlu w biurach

Rozpowszechniony w latach ostatnich handel demokrazyjny i handel po biurach niejednokrotnie absorbował uwagę organizacji kupieckich, jak i władz administracyjnych.

Świadczą o tym może wydany w swoim czasie okólnik prezesa Rady Ministrów, jak i zarządzenie komisarza rządu na m. st. Warszawy, regulujące ten rodzaj handlu na terenie stolicy.

Z gospodarczego punktu widzenia handel po biurach uważa się za zjawisko niepożądane, stwarzające konkurencję dla solidnych i racjonalnie prowadzonych placówek handlowych i przemysłowych. Również jeśli chodzi o interesy szerokiej rzeszy pracowników, to korzystanie

Ogólnopolski Kongres CHRZEŚC. RZEMIOSŁA PIEKARSKIE GO ZGROMADZIŁ W CZESTOCHOWIE 3000 UCZESTNIKÓW. VOTUM I ŚLUBOWANIE NA JASNEJ GÓRZE.

W ub. niedzielę odbył się w Czestochowie ogólnopolski kongres chrześcijańskiego rzemiosła piekarskiego, zwolany przez Stow. Właścicieli Piekarni Rzpłitej Polskiej w Warszawie.

Kongres zgromadził około 3.000 uczestników z całej Polski. Przybyli specjalnie pociągami popularne z Katowic i Pomorza, licznie reprezentowane było rzemiosło piekarskie Warszawy, Łodzi, Krakowa, Torunia, Poznania, Lwowa, Grudziądza i t. d. oraz Czestochowy.

Zbiórka nastąpiła w sali T-wa Rzemieślniczego, skąd o godz. 9 m. 15 rano wyruszył pochód na Jasną Górę. W pochodzie, mającym charakter pielgrzymki religijnej, niesiono na poduszce rygraf-votum, zwracając zaś uwagę duża liczba sztandarów cechowych, które w ilości ponad 50 dźmierły poczty sztandarowe, przybrane barwnymi szarfami. Przy dźwiękach orkiestry strażackiej pochód przybył na Jasną Górę, kierując się do kaplicy Matki Boskiej.

Tu od otmarza J. E. ks. Biskup-sufagan A. Zimniak powitał uczestników kongresu podniosła przemowę, zaznaczając, że słusznie czynią przedstawiciele zawodu piekarskiego, jeśli rozpoczynają swe obrady od modlitwy i złożenia hołdu Królowej Korony Polskiej w kaplicy, która łączy tak licznie przybyłych reprezentantów rzemiosła z przeszłością historyczną, bo przez tę kaplicę przeszła i przechodzi cała Polska w hołdzie dla Królowej swej i Pani. Podkreślając tradycję dawnych cechów rzemieślniczych, które tak wspaniałą rolę odgrywały w historii mieszczaństwa polskiego pod względem religijnym, kulturalnym i zawodowym, wskazał J. E. ks. Biskup na nowe, rzucane przez Episkopat polski hasło pracy: „Katolickie zasady społeczne podstawą socjalnej przebudowy świata” i w związku z wcielaniem w czyn tych wzniosłych zasad według nauki Chrystusa. Niechaj rzemiosło piekarskie, które przeciw karmi chlebem doczesnym, stanie się również propagatorem tych zasad i przykładem dla innych organizacji. Rzemiosło piekarskie chce dać wyraz swym uczuciom przez znak widomy, przez votum, złożone na ołtarzu Królowej Korony Polskiej, oraz chce złożyć ślubowanie, którego wskazania ma wnieść w życie.

Błogosławiąc uczestnikom kongresu, J. E. ks. Biskup dokonał następnie poświęcenia votum ufundowanego przez chrześcijańskie piekarstwo polskie. Jest to rygraf kuty w srebrze, ozdobiony u góry złotym godłem rzemiosła piekarskiego, na tarczy zaś rygrafa widnieją wykuty w złocie napis: „Maryi, Królowej Polski, w hołdzie katolickie rzemio-

stwo piekarskie”, powyżej zaś na wstędze: „Dnia 7 listopada 1937 r.”

Po uroczystej mszy św., która celebrował J. E. ks. Biskup A. Zimniak, złożony został rygraf na ołtarzu, po czym nastąpił akt ślubowania chrześcijańskiego piekarstwa polskiego. Wszyscy obecni głośno powtórzyli następującą rolę ślubowania:

„My, zrzeszeni piekarze chrześcijańscy Rzeczypospolitej, zebrani na Jasnej Górze u Tronu Twego, Królowo Korony Polskiej, poświęcamy Najświętszemu Sercu Pana Jezusa i Tobie, Królowo Nieba i Polski, domy nasze i rodziny nasze, wprowadzając w nie Jezusa Chrystusa, aby On w nich królował jedynie i rzadził nim według woli i praw Swoich.

Przyrzekamy i ślubujemy, że w życiu osobistym, rodzinnym i społecznym tymi zasadami i prawami Jego rządzić się i kierować będziemy.

Przyrzekamy i ślubujemy wierność Kościołowi katolickiemu, jako jednemu prawdziwemu i niemylnemu, założonemu przez Jezusa Chrystusa, jak również Jego Najwyższemu Zwierzchnikowi Ojcu świętemu, a także Biskupom naszym i Kapłanom, pracującym nad zbawieniem dusz naszych.

Przyrzekamy i ślubujemy przestrzegać i zachowywać wszystkie przepisy wiary świętej i przykazań tak Boskie, jak i kościelne, broniąc ich przed napędzaniem wrogów z narazaniem mienia lub nawet i życia, jeśli by tego zaszła potrzeba.

Przyrzekamy i ślubujemy w teście wiary świętej katolickiej i karności kościelnej wychowywać dzieci nasze i żądać takiego wychowania od ich nauczycieli i wychowawców.

Przyrzekamy i ślubujemy w myśl wskazań obecnego Papieża należeć czynnie do Akcji Katolickiej i pod jej kierunkiem prowadzić gorliwie apostołstwo wśród swego otoczenia, domowników i czeladzi.

Przyrzekamy i ślubujemy pracować w duchu narodowym i religijnym dla dobra Państwa Polskiego, nie uchylając się od żadnej ofiary na rzecz Jego, domagając się jednak praw sprawiedliwych, opartych na zasadach Kościoła i godności człowieka.

Ślubujemy także, że wierni naszej organizacji zawodowej, pracowali będziemy dla dobra ogółu piekarstwa i całego rzemiosła chrześcijańskiego, by nie dopuścić do naszych szeregów wpływów obcej narodowości i komunizmu, przez co stworzymy silną organizację narodową, wierną Kościołowi i Ojczyźnie.

Tak nam dopomóż Bóg!
W zakończeniu zbiorowym chórem od-

śpiewano: „Boże coś Polskę”.

Po południu o godz. 13 m. 30 rozpoczęły się w sali Straży Ogniowej obrady kongresowe. Przepelniona do osty-tecznych granic sala nie mogła pomieścić wszystkich uczestników, co stanowiło duże utrudnienie w organizacji kongresu. W charakterze gości udział w kongresie wzięli przedstawiciele rządu: pp. dyr. depart. min. przem. i handlu Chrzczanowski, dyr. Śliwa z min. przem. i handlu, nac. Rysiakiiewicz z min. spraw wewn., nac. Wojtowicz z urzędu wojew. w Kielcach, p. starosta Wł. Rozmarynowski, O. prezo Norbert Motylewski, przedstawiciele Izby Rzem. i in.

Kongres zagał sekretarz gen. organizacji piekarskich p. A. Sadłowski z Katowic, witając przybyłych gości, poczyn przewodnictwem objął prezes Br. Magiera z Warszawy, zapraszając do prezydium prezesów wojewódzkich z całego Polski. Krótkie przemówienia z życzeniami pomysłowych obrad wygłosił: dyr. Chrzczanowski w imieniu ministerstwa, nac. Wojtowicz w imieniu województwa, prezes Izby Rzem. pos. Snopczyński w imieniu samorządu rzem., prezes Izby Rzem. w Kielcach p. Balcer oraz nac. Soński w imieniu Magistratu w Czestochowie.

Generalny referat o położeniu gospodarczym chrześc. piekarstwa w Polsce wygłosił p. Sadłowski z Katowic, a wskazując w cyfrowych danych na nieopłacalność cen chleba, jako na przyczynę ciężkiej sytuacji piekarstwa, wypowiedział się przeciwko wyznaczaniu cen maksymalnych, które winny być tylko uzgadniane z władzami administracyjnymi. Dalej przedstawił konieczność wyzolenia się z żydowskiego pośrednictwa w handlu mąką przez stworzenie własnych chrześcijańskich hurtowni mąki, oraz poruszył wszystkie bolączki piekarstwa polskiego, stawiając szereg postulatów, jak: zahamowanie niszczącego fiskalizmu, stosowanie większej ogledności i obiektywizmu w postępowaniu inspekcji pracy i komisji sanitarnych, skasowanie pracy nocnej w piekarniach, propaganda za podwyższeniem konsumcji białego pieczywa pszennego i t. d.

Prezes Magiera z Warszawy poruszył sprawę umów zbiorowych z pracownikami, zaś prezes Grański z Łodzi wskazał na uszczuplenie praw gospodarczych rzemiosła, a przypominając złożone ślubowanie, podkreślił konieczność uwolnienia się od wroga wewnętrznego, propagującego hasła komunistyczne oraz uniezależnienia rzemiosła od wyższego obcego kapitału.

Dłuższy referat o nowelizacji prawa przemysłowego wygłosił prezes W. Witkowski z Sosnowca. Wskazując na upadek rzemiosła polskiego, spowodowany przez wrogi wpływ żydowski, tudzież na umniejszenie znaczenia cechów rzemieślniczych, opartych o tradycję i kulturę chrześcijańską, prelegent poddał krytyce ustawę przemysłową, ograniczającą działalność cechów na rzecz Izby Rzemieślniczych, do których wtłoczono rzemiosło chrześcijańskie razem z żydowskim. Obecnie przy nowelizacji prawa przemysłowego chrześcijańskie rzemiosło musi się domagać, aby przeprowadzone zostały w ustawie następujące postulaty: przywrócić cechom prawa gospodarcze i prawo wyzwalania czeladników, przy cechach utworzyć związki czeladnicze, cechy mogą być tylko chrześcijańskie, zrzeszenia niechrześcijańskie nie mają prawa używania nazwy „cech”, rozwiązać całkowicie istniejące „cechy” żydowskie.

W dyskusji, podkreślając wiele bolączek piekarstwa polskiego, m. in. zabił głos prezesa wojewódzcy: pp. M. Ludwiczak z Poznania, J. Siuda z Torunia, T. Kozłowski z Krakowa, Piechowicz z Warszawy.

Pod odczytaniem depesz gratulacyjnych, nadesłanych na kongres z różnych stron kraju, zebrani uchwalili wysłanie w imieniu kongresu depesz hollywoodniczych do P. Prezydenta Rzpłitej, p. marszałka Śmigłego-Rydza, p. premiera Składkowskiego, p. min. op. społ. Kościalkowskiego oraz do Ich Em. ks. Kardynała Hłonda, Prymasa Polski, i ks. Kardynała Kąkowskiego.

Kongres udzielił Zarządowi Gł. i prezydium pełnomocnictwa do opracowania rezolucji kongresowych według postulatów, ujętych w wygłoszonych referatach głównych.

Podziękowaniem ogólnym przewodniczący p. Magiera zamknął kilkunastominutowy obrady kongresu, który zakończono zbiorowym okrzykiem: — „Piekarstwu chrześcijańskiemu część!”